

LUTKARSKA ODA ODGOVORNOSTI I DJEČJOJ MAŠTI

Gradsko kazalište lutaka Split: *Uspavana Sunčica*, tekst i režija Justina Vojaković-Fingler

U režiji Justine Vojaković-Fingler u splitskome Gradskom kazalištu lutaka održana je 14. ožujka premijera predstave *Uspavana Sunčica*, za koju je redateljica napisala i tekst a dijelom osmislila, uz Mariju Pletikosić, i izgled scenografije.

Stvaranje lutkarske predstave jedna je od najzahtjevnijih kazališnih djelatnosti: nezamisliva bez visoke kreacije i odgojno osmišljenih postupaka. Tim tragom rukovodio se entuzijastični autorski tim *Uspavane Sunčice*, pronalazeći u vječno živoj dječjoj mašti temeljno polazište u scenskome stvaranju. A da na dječju psihi *lutkina riječ* ostavlja nerijetko i dublji dojam od riječi autoriteta, sugestivno je cjelokupnu publiku uvjerio uigrani ansambl lutkara. Milena Blažanović, Stipe Gugić, Mihael Elijaš i Katarina Romac senzitivno su oživjeli Sunce i Mjesec, spustivši ih u stvarnost dječje svakodnevice. Alegorijski tekst *Uspavane Sunčice* uronjen je u Sunčanu obitelj unutar koje vladaju tipični odnosi: Majka Sunčana i tata Helios budno bdiju nad odrastanjem male Sunčice.

Toplo i slikovito oživljenim lutkama nebeskih likova (Mjeseca i *sjajne obitelji*), Marija Pletikosić istaknula je ponajviše oči i usta – simbole najranijega dječjeg otkrivanja svijeta.

Promatranje i propitivanje dva su uporišta kojima Sunčica ulazi u svaki novi dan, učeći biti Suncem. Ono s čime se suočava Sunčica, dio je svakoga dječjeg sazrijevanja: da se *trn oštri izmalena*, osjeća i najveća zvijezda u ovoj priči. Poetično ispriповijedana mogućnost iščeznuća čitava svemirskog poretka u slučaju Sunčičina dugotrajna spavanja, prva je pouka o važnosti ustajanja navrijeme, upućena svima, a ne samo najmlađima. Pijetao koji kukuriče, svjetlošću obasjane livade i razigrano sretni vrtni suncokreti, slike su prirodne harmonije čiji je neizostavan dio i čovjek. Svakom su djetetu

iskustveno bliske scene i ne baš ugodna rana buđenja kojima započinje životna odiseja Sunčice, tek rođena Sunašca koje i nije svjesno svoje uloge u životima drugih bića na Zemlji.

Buđenje savjesti i razvijanje osjećaja za prihvaćanje vlastitih odluka u životu, jedna je od najupečatljivijih poruka Finglerina odgojna teksta. Zanimarivanje prvih obveza vodi svako dijete nemaru i lijenosti, no Sunčica je sretno dijete brižnih i strpljivih roditelja koji je ne kažnjavaju nego puštaju da pogriješi kako bi i sama iskusila posljedice nepojavljivanja na nebu u točno vrijeme. Ovdje svakako treba pohvaliti vrlo dojmljivo osmišljene lutke mame Sunčane i tate Heliosa, koje su isplivale u karakternoj jasnoći: tata s brkovima utjelovljuje mudra čovjeka, dočim majka široka pogleda zrači ljupkošću i nježnošću. Rumeni obrašćići djevojčice Sunčice prizivaju nevinost, razigranost, a govorom *tijela* naglašena je dječja uljuljkanost u obiteljskoj bezbrižnosti, koju čvrsto drže zaštitničke roditeljske ruke. Glasovnom artikulacijom simpatično je podcrtana i Mjesečeva osobnost vječnoga *noćobdije* koji čuva stražu do novoga radnog dana Sunčane obitelji.

Vrhunac ove male drame predstavljen je ružnim snom djeteta Sunca u kojem je svijet stao bez njegova isijavanja ljubavi – što se, dakako, iščitava metaforičnom prisposodobom svijeta na rubu apokalipse u kojem su sva bića u potpunosti zaboravila jedna na druge. I dok zlokobno otužna magla obavlja čitav svijet, jedan suncokret očajnički se bori za samo jednu zraku sunca kako bi preživio, a jedan Marko mogao bi zakasni u školu. Stigne li se svijet još spasiti i može li se jezero opet ugrijati, pitanja su koja se nižu u dinamičnoj izmjeni prizora. Scena s dječakom Markom koji

tvrdoglav (sugestivno ga utjelovljuje Stipe Gugić), primjer je jednostavne ali vrlo funkcionalne scenografije, inače svojstvene ovome kazalištu.

Obrat se na uvijek živoj sceni (punoj oblačaka, livada i pitoreskni kućica) kreće, a gdje bi nego prema svjetlosti. „Zasjat ću najjače! Ponovno ću ugrijati svijet!“, snažne su ideje-vodilje koje razbuđuju dječju maštu i potiču razvoj emocionalne inteligencije, a one starije podsjećaju na važnost roditeljske budnosti, uz nju i empatije kao stupa međuljudskih odnosa i obiteljskog odgoja. Kad se ono što se mora slije u glavni song predstave, onda prestaje biti i teško: „Ustani, napravi, to je zadatak!“, najbolji je početak dana za Sunčicu koja je prihvatila osnovno životno pravilo ustajanja navrijeme kao radost, a ne kao ubitačnu nelagodu.

Uspavana Sunčanica plod je suradnje inventivnih kazališnih umova: uz ekspresivnu glazbu Sandra Petrića i kompletnu vizualnu dojmljivost, čvrsta fabularna okosnica poetičnoga i humornog teksta Justine Vojaković-Fingler o izazovima obiteljske svakodnevice, vrlo se jasno i spontano prelijeva u dječje duše kao priča o ranom prihvaćanju životnoga bremena koje osobu formira za daljnje izgrađivanje u životu. 40-minutna komunikacija kreativno osmišljenih likova s publikom, iznjedrila je još jednu od uspješnica Gradskoga kazališta lutaka, teatra za male i one velike s dječjim srcem.

© Vesna Aralica, KAZALIŠTE.hr, 18. ožujka 2026.

Tekst i režija: Justina Vojaković-Fingler

Ideja scenografije: Marija Pletikosić i Justina Vojaković-Fingler

Izrada scenografije: Marija Pletikosić i Amir Peljto

Lutke i kostimi: Marija Pletikosić

Glazba: Sandro Petrić

Oblikovanje svjetla: Lucijan Roki

Oblikovanje tona: Franko Perić

Igraju: Milena Blažanović, Mihael Elijaš, Stipe Gugić i Katarina Romac

U predstavi sudjeluju: Zdeslav Kukoč i Tomislav Metličić